

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/167/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1413212664
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Štrignerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1413212664.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti G.: G., D.. XX.XX.XXXX V. W.S. D.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, deti rodičov: otec - F. G., N. Ž. A. XXX, zast. AK BORLOKOVA&ASSOCIATES s.r.o., so sídlom Záhradnícka 46, Bratislava, v jej mene konajúcou Mgr. Ludmilou Borlokovou, advokátkou, a matka - G. G., N. N., O. XX, zast. JUDr. Annou Völgyfyovou, advokátkou, AK Bratislava, Kolárska 4, o návrhu otca na zmenu zverenia maloletých detí a o zníženie výživného a o návrhu matky na vyslovenie zákazu styku otca s maloletými deťmi, na odvolanie oboch rodičov proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 09.12.2014, č.k. 13P/211/2013-179, jednodhlasne (pomerom hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutých výrokoch sa z r u š u j e a vec sa v r a c i a na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 09.12.2014, č.k. 13P/211/2013-179 návrh otca na zmenu zverenia maloletých detí G.: G., D.. XX.XX.XXXX V. W., D.. XX.XX.XXXX do jeho osobnej starostlivosti zamietol. Vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej G. znížil zo sumy XXX € mesačne na sumu XXX € mesačne a voči maloletému W. zo sumy XXX € mesačne na sumu XXX € mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh otca na zníženie výživného zamietol. Zároveň vyslovil zákaz styku otca s maloletými deťmi počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku na obdobie jedného roka, počas ktorého uložil rodičom a maloletým deťom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu na príslušnom odbornom referáte Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, ktorému zároveň uložil podať správu o výsledku sociálneho poradenstva do 30 dní od jeho skončenia. Týmto rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 18.1.2012, č.k. 11C/1/2011-231 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09.04.2013, č.k. 5Co/164/2012-271 vo výroku o výživnom a o úprave styku otca s maloletými deťmi. Trovy znaleckého dokazovania v sume XXX,XX € uložil otcovi zaplatiť na účet súdu do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

Pokiaľ ide o návrh otca na zmenu zverenia maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti, tento vyhodnotil ako nedôvodný, keď po vykonanom dokazovaní mal preukázané, že v súčasnosti nie je v záujme maloletých detí, aby bola realizovaná zmena ich doterajšieho výchovného prostredia. V tomto smere dal do pozornosti obom rodičom, aby si uvedomili, že maloleté deti dlhodobo žijú v nepriaznivom rodinnom ovzduší, v nepriaznivých vzájomných rodinných vzťahoch, ktoré im navzájom ich rodičia vytvorili. Nie je v záujme zabezpečenia ďalšieho riadneho vývoja maloletých detí, aby súd v súčasnosti autoritatívnym rozhodnutím zmenil radikálne ich doterajšie výchovné prostredie. U matky sa deti cítia spokojne, cítia v jej prítomnosti istotu, a je v ich záujme, aby sa pokojne a spokojne cítili aj naďalej. V tomto smere poznamenal, že opakovane niekoľko rokov odborníci, súd, kolízny opatrovník maloletých detí apelujú na rodičov, aby zmenili svoj vzájomný vzťah k záujmu svojich detí a ak zmenu rodičia nevedia sami zrealizovať, aby požiadali o pomoc terapeutov. Rodičia dlhodobo,

intenzívny a opakovaný proces z hľadiska rodinnej terapie odmietajú. Podľa názoru súdu v tomto prípade jednoznačne v neprospech svojich maloletých detí.

Pokiaľ ide o návrh otca na zníženie výživného, súd pri rozhodnutí vzal do úvahy predchádzajúce súdne rozhodnutie, ktoré v časti určenia výživného nadobudlo právoplatnosť dňa 13.05.2013. Podľa názoru súdu nie je v záujme zabezpečenia odôvodnených zvyšujúcich sa potrieb maloletých detí, aby bolo výživné znížené, ale s prihliadnutím na všetky zmeny, ktoré od posledného súdneho rozhodnutia nastali a síce, odôvodnené rozviazanie pracovného pomeru otcom u posledného zamestnávateľa, obdobie jeho nezamestnanosti, jeho zamestnanosť s nižším príjmom a skutočnosť, že mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, znížil vyživovaciu povinnosť otca na sumy po XXX € mesačne, ktoré sumy považoval jednak za sumy, ktoré sú v schopnostiach a možnostiach otca, jednak za sumy, ktoré sú potrebné na pokrytie odôvodnených mesačných výdavkov maloletých. Výživné znížil od právoplatnosti rozhodnutia.

Pokiaľ ide o návrh matky na zákaz styku otca s maloletými deťmi, vzhľadom na závery znaleckého posudku, odporúčanie znalkyne a vykonané dokazovanie, vyslovil zákaz styku otca s deťmi počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia na obdobie jedného roka, počas ktorého uložil rodičom a maloletým deťom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu. Účelom tohto poradenstva má byť jednoznačne postupná náprava vzájomného vzťahu obidvoch detí s otcom. V tomto smere dal rodičom do pozornosti, že vzájomný vzťah bývalých manželov, dospelých osôb je na úplne diametrálne odlišnej úrovni ako je vzťah jednotlivého rodiča k deťom, a v tomto prípade je nanajvýš žiaduce a jednoznačne v záujme maloletých detí, aby na náprave vzťahu detí k otcovi začali rodičia intenzívne, pod odborným vedením, pracovať. Pokiaľ toto odporúčanie budú rodičia rešpektovať, je predpoklad, že vzťah detí k otcovi sa postupne zlepší, deti sa budú chcieť s otcom stretávať, čo jednoznačne bude v ich záujme. Vec právne posúdil podľa § 26, § 37 ods. 2 písm. d/, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zák. o rodine. O trovách znaleckého dokazovania rozhodol podľa § 148 ods. 1 prvá veta O.s.p. v spojení s ust. § 160 ods. 1 O.s.p. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obaja rodičia.

Otec svojim odvolaním napadol rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o výške a čase vyživovacej povinnosti k maloletým deťom, výrok o zákaze styku a výrok o trovách znaleckého dokazovania. V napadnutých výrokoch žiadal rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť, vyživovaciu povinnosť k maloletej G. znížiť zo sumy XXX € na sumu XX € mesačne, k maloletemu W. zo sumy XXX € na sumu XX € mesačne, u oboch detí od 01.08.2012. Styk s deťmi žiadal upraviť každý páry kalendárny týždeň v roku od piatku od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod., každý nepáry kalendárny týždeň v utorok od 17.00 hod. do 19.00 hod., počas letných školských prázdnin od 15.07. od 10.00 do 30.07. do 18.00 hod., každý páry kalendárny rok počas jarných školských prázdnin od pondelka od 10.00 hod. do piatka do 18.00 hod., každý kalendárny rok na veľkonočnú nedeľu od 10.00 hod. do veľkonočného pondelka do 18.00 hod., každý páry kalendárny rok od 24.12. od 13.00 hod. do 29.12. do 18.00 hod., každý nepáry kalendárny rok dňa 30.12. od 10.00 hod. do 04.01. nasledujúceho párneho roka do 18.00 hod.. Na obdobie jedného roka počnúc dňom právoplatnosti rozsudku žiadal uložiť rodičom a maloletým deťom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu na príslušnom odbornom referáte Úradu práce sociálnych vecí a rodiny. Trovy znaleckého dokazovania žiadal pomerne rozdeliť, t.j. na ich zapltenie zaviazat' každého z rodičov sumou XXX,XX €, na účet súdu do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Pokiaľ ide o rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o výživnom mal za to, že súd prvého stupňa sa nevysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré sú rozhodujúce pre určenie rozsahu jeho vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Pri určení výživného v roku 2012 súd vychádzal zo skutkového stavu do decembra 2011, t.j. jeho príjmov a majetkových pomerov v roku 2011. Od uvedeného obdobia došlo na jeho strane k zmene pomerov, keďže počas roka 2012 - 2013 došlo k výraznej zmene jeho pomerov, a to jednak pracovných, ako aj osobných, ktoré podstatným spôsobom ovplyvnili jeho schopnosť a možnosť platiť určené výživné. Poukázal na to, že v decembri 2011 v dôsledku reštrukturalizácie u bývalého zamestnávateľa stratil prácu, od 01.01.2012 do 31.07.2012 bol v evidencii uchádzačov o zamestnanie, od 01.08.2012 sa mu podarilo zamestnať v spoločnosti H. Z. F. P. s hrubým príjmom XXX €, čo je však podstatne nižšie finančné ohodnotenie ako v prechádzajúcom zamestnaní. Od 11.10.2013 je zamestnaný v spoločnosti W. s príjmom cca XXX € mesačne. Dňa 26.04.2013 sa jeho partnerke narodil syn F., voči ktorému má tiež vyživovaciu povinnosť, rovnako ako k svojej partnerke. V konaní pred súdom prvého stupňa bolo preukázané, že jeho čistý príjem je XXX €, z ktorého mu zamestnávateľ na základe exekučného príkazu zráža sumu XXX €, po odrátaní exekúcie mu zostáva suma XXX €, z

ktorej musí zabezpečiť vyživovaciu povinnosť k maloletému F.. Súd v konaní neskúmal, či je objektívne schopný plniť si vyživovaciu povinnosť k deťom, t.č. priebežne každý mesiac posielala matke detí výživné okolo XXX € mesačne, nie je vlastníkom vecí väčšej hodnoty, z ktorej by eventuálne mohol vyrovnáť dlh. Súd prvého stupňa žiadnym spôsobom neodôvodnil určenie jeho vyživovacej povinnosti ani čo sa týka výšky, ani čo sa týka účinnosti zníženia výšky výživného, ani neskúmal, či reálne bude môcť takto stanovenú vyživovaciu povinnosť plniť. Vyslovený zákaz styku s deťmi súdom prvého stupňa považoval za neodôvodný. Poukázal na to, že matka mu dlhodobo bráni v pravidelnom styku s maloletými deťmi, robí všetko preto, aby ho vytesnila zo života detí, s deťmi rôznymi spôsobmi manipuluje, citovo ich vydiera, navádza ich aby sa odmietali s ním stretávať. Tým, že mu už dlhšiu dobu bráni v styku s deťmi, nemá reálne žiadnu možnosť vykonať akékoľvek opatrenia, ktorými by sa takéto poškodzovanie detí zastavilo. Vyslovil presvedčenie, že zákaz styku detí s ním nie je v ich záujme. Deti pred rozvodom mali silné citové väzby na oboch rodičov, ktoré sa z dôvodu konania matky voči nemu narušili. Súd prvého stupňa svojim rozhodnutím o zákaze styku nevytvoril stav spravodlivej rovnováhy medzi záujmom maloletých detí a ním ako otcom. Súd nijakým spôsobom neskúmal a predmetom znaleckého posudku nebolo posúdenie otázok, či je možné badať u maloletých detí, že ich matka negatívne ovplyvňuje. Práve naopak, v konaní bolo preukázané, že matka deti dlhodobo nemotivuje, aby sa s ním mali záujem stretávať, súd neskúmal v konaní ďalšie alternatívy, ako napr. či by bola vhodná realizácia styku napr. v prítomnosti tretej osoby. Z vyjadrenia znalkyne na pojednávaní, na ktorom bol vynesenejší rozsudok vyplýva, že zákaz styku na obdobie jedného roka od právoplatnosti rozsudku sa nezakladá na správnom právnom posúdení veci. Zákazom styku dochádza k úplnému narušeniu a pretrhnutiu vytvorených rodinných väzieb a zákaz styku nijakým spôsobom nezlepšuje rodinné vzťahy medzi ním a maloletými deťmi, naopak, maloleté deti budú pod výlučným vplyvom matky. Názor súdu prvého stupňa uvedený v odôvodnení rozhodnutia, že rodičia dlhodobo intenzívny a opakovaný proces z hľadiska rodinnej terapie odmietajú podľa jeho názoru sa nezakladá na pravde, nakoľko k odmietaniu terapie dochádza len zo strany matky. Nakoľko je preukázané, že matka neposkytla súčinnosť pri odporúčanej psychoterapii, odmietala ju pred vyhlásením rozsudku, nie je žiadna záruka, že sa jej bude zúčastňovať počas obdobia jedného roka, počas nariadeného zákazu styku, čím budú jeho väzby ako otca a maloletých detí nenapraviteľne poškodené. Súdu bolo preukázané, že existuje šanca na zlepšenie rodinných vzťahov prostredníctvom rodinnej psychoterapie, z uvedeného dôvodu mal súd posúdiť aj iné možnosti jeho styku s maloletými deťmi tak, aby boli zachované a rozvíjané ich vzájomné väzby a nie zakázať styk na obdobie jedného roka. Namietal tiež nedostatok riadneho odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p., čo je podľa jeho názoru porušením jeho základného práva na spravodlivý proces. Pokiaľ ide o trovy znaleckého dokazovania mal za to, že znalecký posudok sa týkal ako jeho návrhu, tak aj návrhu matky, náklady na znalecký posudok by preto mali znášať v rovnakom pomere. Súd ani v tomto smere žiadnym spôsobom svoje rozhodnutie o znášaní trov znaleckého dokazovania neodôvodnil.

Matka svojim odvolaním napadla rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o výživnom, v napadnutej časti žiadala rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť, návrh otca na zníženie výživného zamietnuť. Poukázala na dlhodobé neplnenie vyživovacej povinnosti otcom. Podľa jej názoru otec je zdravý, relatívne mladý, má patričné vzdelanie, mohol by pracovať aj v dvoch zamestnaniach, keďže je zamestnaný len na 60%, pravdepodobne má ďalšie príjmy. Pokiaľ ide o potreby detí uviedla, že deti sú šikovné, zapájajú sa do rôznych aktivít v škole i mimo školy, sú športovo i hudobne nadané, majú aj zdravotné problémy. V prílohe odvolania priložila rozpis nákladov detí.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutých výrokoch (s výnimkou výroku o zamietnutí návrhu otca na zmenu zverenia maloletých detí) na základe podaného odvolania otca § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p., vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa nie je vecne správne.

Pokiaľ ide o odvolanie matky, toto odvolací súd neprejednal, keďže bolo podané po uplynutí odvolacej lehoty. Podľa obsahu spisu matku v konaní právne zastupovala M. V. S., ktorej bol doručený rozsudok na adresu uvedenú v plnej moci. Právnej zástupkyňi matky bola zásielka súdu, ktorým bol doručovaný rozsudok, uložená na pošte a ako nevyzdvihnutá sa súdu vrátila dňa 21.01.2015. Išlo o účinné doručenie v zmysle § 47 ods. 1, 2 O.s.p.. Dňom 22.01.2015 matke začala plynúť pätnásťdňová odvolacia lehota, ktorá uplynula dňa 03.02.2015. Na právnom posúdení veci z hľadiska plynutia odvolacej lehoty nemá vplyv ani žiadosť právnej zástupkyňi matky z 03.02.2015 o zaslanie rozsudku na adresu jej bydliska a vyhovie takejto žiadosti súdom prvého stupňa, v zmysle ktorej bolo právnej zástupkyňi matky opätovne zaslaný predmetný rozsudok.

Napriek oneskorene podanému odvolaniu matky, odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa aj vo výroku o výživnom, keďže bol napadnutý odvolaním zo strany otca.

Tým, že predmetom konania v danej veci bola otcom požadovaná zmena rozhodnutia o výživnom na maloleté deti treba uviesť, že základnou podmienkou zmeny predchádzajúce úpravy výživného v zmysle § 78 ods. 1 Zák. o rodine je taká kvalifikovaná zmena pomerov, ktorá je dôsledkom výraznejšej zmeny v tých skutočnostiach, ktoré tvorili podklad pre predchádzajúce rozhodnutie o výživnom a ktorá zmena sa výrazným a trvalejším spôsobom prejavila v pomeroch účastníkov. K takejto zásadnej zmene pomerov môže dôjsť buď v dôsledku zmien v odôvodnených potrebách maloletých detí, najmä v súvislosti s pribúdajúcim vekom, fyzickým rastom, duševným dospievaním, školskou dochádzkou, spôsobom prípravy na budúce povolanie, zdravotným stavom, nadaním, zručnosťami alebo v dôsledku zmien v schopnostiach, možnostiach a majetkových pomeroch rodičov, najmä v súvislosti s nárastom, či poklesom ich zárobku, zmenou počtu vyživovacích povinností, ich zdravotným stavom, úbytkom, či nárastom majetku. Úlohou súdov pri rozhodovaní o zmene výživného je preto zistiť, či a v akom smere došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom a v prípade kladného zistenia túto zmenu premietnuť do výšky výživného. Pokiaľ ide o výšku výživného, vychádzajúc z ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1 Zák. o rodine, súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov, pri zachovaní práva detí podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

V danej veci s poukazom na rozsah dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa nie je podľa názoru odvolacieho súdu možné posúdiť, či určené - znížené výživné zodpovedá uvedeným kritériám rozhodným pre určovanie výživného, t.j. či je primerané ako odôvodneným potrebám maloletých detí, tak aj zárobkovým a majetkovým pomerom otca. Pokiaľ ide o odôvodnené potreby maloletých detí, tieto v konaní súd prvého stupňa vôbec nezisťoval, hoci pri posudzovaní zmeny pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zák. o rodine je potrebné zisťovať a vyhodnocovať zmenu pomerov ako na strane povinného rodiča, tak aj na strane maloletých detí. Z obsahu spisu nie je zjavné, aké sú náklady detí v súvislosti so školskou dochádzkou, záujmovými aktivitami, zdravotným stavom a pod., hoci zistenie odôvodnených potrieb maloletých detí aj v danej veci pri podanom návrhu otca na zníženie výživného minimálne na posúdenie rozsahu zníženia výživného tak, aby nedošlo k ohrozeniu výživy detí je právne významné. Podľa obsahu spisu súd prvého stupňa v konaní venoval viac pozornosti návrhu otca na zmenu zverenia maloletých detí a návrhu matky na zákaz styku otca s deťmi, pričom jeho pozornosti vo vzťahu k návrhu otca na zníženie výživného uniklo zisťovanie odôvodnených potrieb detí za účelom posúdenia prípadnej zmeny pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom aj na strane maloletých detí a ich vyhodnotenie v konaní k zistenej zmene pomerov na strane otca konštatovanej v odôvodnení rozsudku. O tom, že súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní nemal k dispozícii prehľad odôvodnených potrieb detí svedčí obsah spisu, ako aj obsah zápisnice z pojednávania zo dňa 09.12.2014, na ktorom matka súdom uloženú povinnosť predložiť výdavky detí nespĺnila, napriek uvedenému súd prvého stupňa vo veci rozhodol a svoje rozhodnutie o znížení výživného v podstate založil len na preukázanej zmene pomerov na strane otca. Aj na konštatovanie zmeny pomerov na strane otca v zmysle obmedzenia jeho schopnosti plniť si doposiaľ určené výživné, nevykonal náležité dokazovanie. V konaní si síce vyžiadal príjmy otca, z ktorých konštatoval pokles príjmu otca, zistený znížený príjem otca však bez ďalšieho pre posúdenie schopností a možností otca nie je v zmysle § 62 ods. 2 Zák. o rodine rozhodujúci, keďže rozhodujúce sú reálne zárobkové, prípadne majetkové možnosti otca dané napr. fyzickým vekom, vzdelaním, odbornou praxou, lokalitou a pod., ktoré skutočnosti súd prvého stupňa bližšie nezisťoval. Podľa názoru odvolacieho súdu pokiaľ došlo na strane otca k zníženiu príjmu zo X.XXX € mesačne na XXX € mesačne a u posledného zamestnávateľa, u ktorého otec dosahuje príjem XXX € mesačne otec pracuje na 60%, bolo potrebné dôslednejšie zisťovať prístup otca k hľadaniu si zamestnania od skončenia pracovného pomeru v spoločnosti H. Z. Z..F..P., keďže ide o značné dlhé obdobie od skončenia pracovného pomeru, počas ktorého príjem otca neustále klesá. Súd prvého stupňa nezisťoval ani celkové majetkové pomery otca, ktoré v zmysle § 75 ods. 1 Zák. o rodine je potrebné posudzovať komplexne, a to vo vzťahu k vlastníctvu k nehnuteľnostiam, veciam vyššej hodnoty, pohľadávkam, záväzkom, cenným papierom, podielom v obchodných spoločnostiach a pod., vrátane zisťovania celkovej životnej úrovne, ako sú napr. vlastníctvo k autám, dovolenky a pod.. Podľa názoru odvolacieho súdu životná úroveň otca, naviac pri vzniku ďalšej vyživovacej povinnosti k dieťaťu narodenému z terajšieho vzťahu a povinnosti otca prispievať na výživu terajšej partnerky, nezodpovedá príjmu otca vo výške XXX € mesačne, keďže otec len nájomné v byte, v ktorom žije s priateľkou hradí vo výške XXX € mesačne a otcom vyčíslené náklady založené

v spise predstavujú sumu X.XXX €. Pokiaľ súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, na strane otca došlo k zmene pomerov a výživné zo strany otca znížil, pochybil, pokiaľ výživné znížil počnúc právoplatnosťou rozsudku. Vychádzajúc z ust. § 78 ods. 1 Zák. o rodine, hmotnoprávnou podmienkou rozhodnutia o zmene výživného je zmena pomerov. Zmenu pomerov musí súd objektívne zistiť, zmena pomerov musí byť preukázaná ku dňu vyhlásenia rozhodnutia o zmene. Aká zmena má nastať právoplatnosťou rozsudku o znížení výživného z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmá, v tomto smere je rozsudok súdu prvého stupňa v rozpore z ust. § 78 ods. 1 Zák. o rodine.

Pokiaľ ide o výrok, ktorým súd prvého stupňa zakázal styk otca s deťmi na dobu jedného roka a súčasne v rámci neho uložil výchovné opatrenie treba uviesť, že jedným výrokom v jednej vete rozhodol kumulovane o dvoch samostatných nárokoch, t.j. o zákaze styku podľa § 25 ods. 3 a o výchovnom opatrení podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zák. o rodine. Vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvého stupňa o uložení výchovného opatrenia odvolací súd dáva do pozornosti, že každé konanie starostlivosti o maloleté deti možno začať na návrh, prípadne bez návrhu v zmysle § 81 O.s.p.. Ak súd začne konanie ex offo, vydá uznesenie o začatí konania. Podľa obsahu spisu v danej veci účastníci (matka, otec, kolízny opatrovník) návrh na nariadenie výchovného opatrenia nepodali, rovnako ani súd uznesením nezačal konanie o nariadenie výchovného opatrenia. Pokiaľ preto súd prvého stupňa výchovné opatrenie rozsudkom nariadil, rozhodol o nároku, ktorý nebol predmetom konania vo veci samej. Navyše pokiaľ súd prvého stupňa v zmysle § 37 ods. 2 písm. d/ Zák. o rodine ukladá odborné (sociálne poradenstvo), musí v rozhodnutí špecifikovať účel uloženého výchovného opatrenia tak, aby bolo vykonateľné a splnilo aj cieľ, pre ktorý bolo uložené. Poradenstvo môže súd viazať buď na počet hodín alebo na určitý časový úsek. V danej veci súd prvého stupňa výchovné opatrenie viazal na dobu jedného roka. Takáto doba na realizáciu výchovného opatrenia sa odvolaciemu súdu javí ako neprimerane dlhá, nepružná, keďže podľa výroku až po uplynutí jedného roka súd na základe správy referátu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny podanej do 30 dní po uplynutí jedného roka vyhodnotí výsledky sociálneho poradenstva. Pokiaľ súd prvého stupňa vo výroku o uložení výchovného opatrenia súčasne zakázal otcovi styk s deťmi, nie je zrejmé ako sa má súbežne realizovať výchovné opatrenie (spoločné odborné poradenstvo) a súčasne sa má realizovať zákaz styku otca s deťmi. Uvedená formulácia výroku pozostávajúca z dvoch samostatne uložených, súčasne navzájom si odporujúcich povinností spôsobuje podľa názoru odvolacieho súdu nevykonateľnosť uvedeného výroku. Odvolací súd vychádzajúc z obsahu spisu chápe dôvody, ktoré súd prvého stupňa viedli k vysloveniu zákazu styku, ako aj uloženie výchovného opatrenia, rovnako oceňuje snahu súdu, ako aj prácu kolízneho opatrovníka vynaloženú na sanáciu rodiny, pričom ako súd prvého stupňa, tak aj odvolací súd konštatuje, že problém je v rodičoch, v ich vzájomnom konfliktnom až nepriateľskom postoji, ktorí rodičia už povýšili nad akýkoľvek záujem maloletých detí. Pokiaľ preto rodičia tak, ako im už bolo viackrát odporúčané neprehodnotia svoje postoje, dôjde k nepraviteľným škodám na zdraví ich maloletých detí.

S poukazom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o výživnom, o zákaze styku a v rámci neho uloženého výchovného opatrenia a o výroku o trovách znaleckého dokazovania podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia mu vrátil vec na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa opätovne posúdi návrh otca na zníženie výživného komplexne v zmysle kritérií rozhodných pre určovanie výživného na maloleté deti uvedených v ust. § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 Zák. o rodine a zistenia vyhodnotí vo vzťahu k ust. § 78 ods. 1, 3 Zák. o rodine, dôvody svojho rozhodnutia uvedie v písomnom vyhotovení rozhodnutia tak ako to ukladá ust. § 157 ods. 2 O.s.p.. V ďalšom konaní rovnako pokiaľ dospeje k záveru, že je potrebné nariadiť výchovné opatrenie, začne z úradnej povinnosti konanie o výchovnom opatrení, toto nastaví tak, aby bolo vzhľadom na narušené vzťahy rodičov čo najúčinnnejšie. Pri hľadaní optimálneho modelu bude vhodná súčinnosť Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, ktorý s rodinou pracuje, o čom svedčí aj správa z 08.12.2014 založená v spise. Súd prvého stupňa opätovne posúdi aj návrh matky na zákaz styku otca s maloletými deťmi vo vzťahu k uloženému výchovnému opatreniu, pričom odvolací súd dáva na úvahu súdu prvého stupňa aj možnosť prerušenia konania o zákaze styku otca s deťmi do uplynutia lehoty určenej na realizáciu výchovného opatrenia. Odvolací súd zrušil aj výrok o uložení povinnosti otca zaplatiť trovy znaleckého dokazovania z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.